

Soldaten van de National Guard in Washington. ‘De inzet van het leger is illegaal en bedoeld om te intimideren’, schrijft Snyder.

© HAIYUN JIANG/NYT

Ik schrijf dit in Dnipro, Oekraïne, tijdens een luchtalarm. Ik had wetenschappelijk werk te doen, en het geschiedenisproject dat me hierheen bracht werd er niet eenvoudiger op doordat sommige collega’s in actieve dienst waren en anderen nachtenlang wakker lagen door raketten en drones. Maar toch kwamen ze allemaal opdagen.

Ik vertel dit om ons te helpen het juiste perspectief te bewaren. Oekraïne werd binnengevallen door Rusland. Niemand valt de Verenigde Staten binnen. Het enige wat wij kunnen doen, is onszelf ondermijnen.

Of dat gebeurt, hangt ervan af of we bereid zijn de onderliggende logica te zien, de dingen te benoemen zoals ze zijn, met elkaar in gesprek te blijven en door te gaan met het verdedigen van democratie, fatsoen en menselijke waarden. De kernvraag is of burgermoed kan worden omgezet in effectief democratisch verzet.

Niemand valt de Verenigde Staten binnen. Het enige wat wij kunnen doen, is onszelf ondermijnen

Het federalistische systeem van Amerika biedt reden tot hoop. Nadat het Congres in de jaren 60 burgerrechtenwetgeving had aangenomen om de racistische Jim Crow-orde in het Zuiden af te schaffen, maakte de Republikeinse Partij van ‘staatsrechten’ een strijdkreet en strategie om zich te verzetten tegen het federaal gezag.

‘Zachte afscheiding’

Nu zijn de rollen omgekeerd: de Republikeinen steunen Trumps inzet van de federale macht tegen universiteiten, mediakanalen, advocatenkantoren en steden volledig, terwijl Democratische deelstaatregeringen juist een anti-autoritair bolwerk vormen. Zo dwong de afwijzing door J.B. Pritzker, gouverneur van Illinois, van de inzet van troepen van de Nationale Garde in Chicago, Trump ertoe (voorlopig althans) een stap terug te doen.

Deze weigering om het federale beleid uit te voeren - ook wel ‘zachte afscheiding’ genoemd - vormt de basis voor een patstelling tussen de deelstaatregeringen en de regering-Trump over kwesties die uiteenlopen van het verloop van verkiezingen tot de volksgezondheid en zelfs klimaatverandering. Het lot van de Amerikaanse democratie - en misschien wel van Amerika zelf - kan afhangen van de uitkomst.

© Project Syndicate

DE WEEK VAN DE HOOFDREDACTEUR

Remy Amkreutz is hoofdredacteur van De Morgen. Hij geeft wekelijks een inkijk in wat er op de redactie leeft.

Het grootste onderzoek dat we ooit voerden

W e hebben het oog vaak strak op de dag zelf gericht. Of op morgen, overmorgen of volgende week. Maar hoe vaak focussen journalisten en mediamakers op volgend jaar, of, stel je voor, op over drie jaar? Dat gebeurt maar zelden.

Maar laat dat nu precies zijn wat we met De Oorzaak hebben gedaan. Het is het grootste onderzoek dat deze krant ooit voerde: duizenden Vlamingen namen deel, terwijl meer dan duizend sensoren 88 miljoen minuten aan akoestische data opnamen.

Heel eerlijk? Dit had ik, toen ik ergens in juni 2022 langsging bij de Universiteit Antwerpen om een wild onderzoeksideaal te pitchen, niet durven dromen. Toch is De Oorzaak werkelijkheid geworden.

Dat zou niet gelukt zijn zonder het monnikenwerk van professor Cedric Vuye en onderzoekers Jonas Lembrechts, Ablenya Barros en hun collega’s. Werk dat op zijn beurt alleen maar kon bestaan dankzij alle burgerwetenschappers die de voorbije twee jaar met volle inzet en enthousiasme meededen.

Of je nu de Grote Geluidsbevraging invulde, voor een speciale studie gingen slapen met een Apple Watch of een van onze sensoren aan de gevel hing - zonder jullie zou De Oorzaak er niet zijn.

De samenwerking met de onderzoekers en medewerkers van de UAntwerpen en het Universitair Ziekenhuis Antwerpen was niet alleen bijzonder plezierig, maar bood ons ook nieuwe perspectieven. Van de eerste onderzoeksresultaten tot de academische papers, van de prille pitches tot de artikels die u de komende weken

kunt lezen: ik ben ervan overtuigd dat we door die kruisbestuiving alleen maar rijker zijn geworden.

U leest onze belangrijkste conclusies dit weekend. Op papier, maar vooral ook online, via demorgen.be/orzaak. In een prachtig uitgewerkte longread, waar onze visual storytellers Jan Straetmans en Bart Hebben weken aan hebben gewerkt, en in een grote reportage, waarin we op zoek gaan naar de luidste en stilste plek.

Natuurlijk blijft het daar niet bij. De komende dagen en weken zult u alle details van De Oorzaak bij ons kunnen volgen. Zo presenteren we onder meer geluidsrapporten van Antwerpen, Gent en Leuven en bieden we een helpende hand voor wie zelf de impact van geluid wil verminderen.

Uiteindelijk draait het daarom: De Oorzaak heeft mensen samengebracht. Samen hebben we geluid in Vlaanderen en in drie grote steden op de kaart gezet én vragen we nu aandacht voor de, soms bijzonder ingrijpende, fysieke en mentale gevolgen van geluidsoverlast.

Als krant geloven we dan ook dat we middenin de samenleving horen te staan. En dat we moeten proberen om die samenleving ook te verbeteren. Met De Oorzaak hopen we een verschil te maken. Voor een wat stillere stad, uiteraard vol leven, maar met wat minder verkeerslawaaï en - wie weet - met meer bomen en sjilpende vogels.

Met De Oorzaak hopen we een verschil te maken. Voor een stillere stad met minder verkeerslawaaï

ZAK

Meer Meningen?

Lees verder op demorgen.be/meningen of scan de QR-code • Brieven van maximaal 1.700 tekens zijn welkom via lezers@demorgen.be, opiniebijdragen (5.300, 4.400 of 3.000 tekens) kunnen naar meningen@demorgen.be. Graag adres en telefoonnummer vermelden, gelijktijdige aanbieding aan andere media is ongewenst.

• De standpunten in deze bijdragen zijn voor rekening van de auteurs en weerspiegelen niet noodzakelijk het standpunt van de redactie. •